



Γεωργίου
Βιο Ε.Λ.Α.
Α.Τ.Ρ.Ι.Α.Π.
Καζιμπαζογλου

Καρίτζη
1791

ΝΕΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΑΡ. Θ. 6

ΔΡΑΜΑ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1926

MASSIMO BONTEMPELLI

ΜΙΑ ΨΥΧΗ Σ' ΕΝΑ ΜΠΑΡ

Ο MASSIMO BONTEMPELLI είναι ένας απ' τους πιο αξιοπρόσεχτους συγγραφείς της σημερινής Ιταλικής φιλολογίας. Πανεισημησιακά μορφωμένος σαν τον PIRANDELLO και τον PAVININI, ανιπαθηκά λίγο καιρό στις στεναχώριες της καθηγεσίας: δημοσιογράφος, έκανε ένα μεγάλο γυρο στην "ταλία" κ' ένα μικρό γυρο στον κόσμο. Στάθηκε ποιητής και τα ποιήματά του σε τρεις τόμους: από τον πιο αυστηρό κλασικισμό ως τον φουτουρισμό. Και, μέσα στα πρώτα μυθιστοήματά του, ειρωνικός και χλευαστικός, πολύ απασχολημένος με τις μικρές δίκες των μεγάλων ζητημάτων. Απ' την άλλη ο ίδιος για μισό ύστερ' απ' τον πόλεμο (και όταν είχε πιά δημοσιεύει καμμία δεκαπενταριά τόμους) γύρισε τα παλιά έργα του απ' το δραματικό του έργο. Σήμερα 45πεντάρης είναι δλότελα κύριος όλων των μέσων και ή επιτυχία του περισεύει μέρα με την ημέρα. Σπεσιαλίστας τού διηγήματος, αγαπά να περιγράφει τις δίκες της μοντέρνας ζωής, χρωματίζοντάς τις με λυρισμό, σε σημείο που να φτάσει ένα ανθρωπιστικό σχέδιο — κι όταν ακόμα παίζει το μέρος του γλωσσολογικού — άρκετά άγωνιάδες, μά' εύκολονόητο απ' εκείνους που έχτιμουν τις παραβολές των «Ξ φ τ ά σο φ ω ν.» Το ύφος του κολύ καθαρό είναι ένα θάμα για τους γνώστες της Ιταλικής, που βλ' πουν μέσα του αδιόριστα κάποιους άρους του ARETIN ή του CASANOVA.

* *

Το μπαρ είναι ένα τραγικό μέρος. Όπως δέν μπορούμε να καθήσουμε στους διαδρόμους των βασιλικών ανάκτορων, διακόσμηση αρχαίων τραγωδιών, έτσι και στα μπαρ. Τό κάθε τι είναι λείο, άλποποιημένο, κοκκαλιάρικο, παλιδνό. Μεγάλες οι μουγγές μάζες των μηχανών που πασασκευάζουν τον καφέ βασιλεύουν τεράστια, είδωλα στραφετερά γεμάτα χέρια, που πότε πότε φυσούν και τυλίγονται από κανονούς σαν τρίποδες θυμωμένων πυθινών: όταν ήσυχάζουν, οι σκοφαντικές τους κροτότητες άπαναγάζουν μιá φοβισμένη και άθλια άνθρωπότητα. Οι μυρουδιέστου άλκοολ φεναπατοών την άτμόσφαιρα και απ' τις εταζιέρες ύποκριτικά και παράδοξα χρώματα φαρμακόνουν τους δριζόντες. Κεί, τραχέρονται οι άνησυχίες των ανθρώπων, και υφαίνονται οι πρόλογοι δραμάτων που άγνωσόμε. Μιά μέρα στα νειάτα μου, μπήκα σ' ένα μπαρ που είχε τέσσερες κηφεδομηχανές: απ' ένα αδύνατο κορίτσι μαυροφωμένω άκρομυπούσε σε κάθε μηχανή.

Ένας κύριος με ήμίψηλο έμπαινε μπροστά από μένα: και τόνά-κολουθούσα. Ο κύριος, μόλις έφτασε στον μάγικο, παράγγειλε:

— Έναν καφέ.

Έγώ, που έρχόμουν πίσω του, είπα:

-- Για μένα επίσης.

Ο Κύριος με το ημίψηλο γύρισε σαν μιὰ οχιά και μου φώναξε:

-- Σας απαγορεύω να μεταχειρίζεστε την παραγγελία μου!

* *

Εμείνα, για μιὰ στιγμή, καταφοβισμένος.

Αμέσως τὰ τέσσερα κορίτσια, πίσω απ' τὴ μηχανή, ξεωτεύθηκαν τὸν ἄνθρωπο με τὸ ημίψηλο.

Τὰ ξούλευσα και τοῦ τραβήξα ἕνα μπᾶτσο.

Πράγματι, τὰ τέσσερα κορίτσια γύρισα πρὸς ἐμένα και μ' ἐρωτεύτηκαν.

Μὰ ὁ ἄνθρωπος με τὸ ημίψηλο ἄνοιξε ὑπέρομετρα τὰ μάτια του, σήκωσε τὰ χέρια του, και ξέσπασε στὰ κλάματα.

* *

Αἰστάνθηκα ἕναν ἀπέσπντο οἶχτο για τὸν ἄνθρωπο που ἔκλαιε μέσα στο μπᾶρ. Ἐσφιγγε τὸ πρόσωπό του ἀνάμεσα στὰ χέρια του τ' ἀναφυλλητά του κάνανε νὰ πηδᾷ τὸ ημίψηλό του. Μετάνωσα και λυπήθηκα βαθιά, και δὲν ἤξερα πῶς νὰ τὸν παρηγορήσω. Τὰ χέρια τοῦ κοριτσιοῦ που ἐπιστατεύσε τὴν μηχανή μας, ἀπιθύσανε στὸν μπᾶγκο ἕνα φλυτζάνι καφέ.

Για νὰ δώσω θάρρος στὸν ἑαυτό μου τὸ πήρα και τὸ πλησίασα στο στόμα μου. Ἐκείνη τὰ χεῖλή μου. Τοῦ τὸ προσέφερα τότε, λέγοντάς του με οἶχτο:

-- Εἶναι τὸ δικό σας, Κύριε.

Ἡ κοπέλλα ἀπίθωνε στο μάραρο ἕνα δεύτερο φλυτζάνι: ἦτανε κατὰ τὴ σειρά τὸ δικό μου. Ἐν τούτοις ἡ φωνή τοῦ ἀνθρώπου πίσω απ' τὰ τελλὰ χέρια του, ἔκλαιε ἀπελπιστικά.

-- Ὅχι.... Ὅχι....

Τὰ τέσσερα κορίτσια ἀποροῦσαν, και ἐξέφραζαν τὴν ἀπορία τους ταλαντεύοντας ρυθμικά τὰ τέσσερα μαῦρα κεφάλια πάνω στοῦς τέσσερους λιγνοῦς λαιμούς των. Μὲ τ' ἄλλο χέρι πήρα τὸ δεύτερο φλυτζάνι. Καί -- με τὰ δυὸ ἀχνιστὰ φλυτζάνια στὰ χέρια μου -- ἄρχισα νὰ μιλοῦ ἔτσι:

-- Κύριε, εἶμαι ἕνα χτηνός και εἶστε ἀπὸ ἀγγελικὴ οὐσία. Ἄν τὸ πάτωμα τοῦ μπᾶρ ἦτανε καθαρότερο θὰ γονάτιζα μπρὸς σας. Ἄς σᾶς ἀρκέσει τὸ γονάτισμα τῆς ψυχῆς μου! Λυποῦμαι κατὰ κάρδα. Νόμιζα πῶς με προσβάλατε. Ἐνῶ ἐγὼ σᾶς προσβάλα. Εἶχα χρέος, τὸ ξέρω καλά, εἶχα χρέος νὰ παραγγείλω τὸν καφέ για λογαριασμό μου, και νὰ μὴν μεταχειριστῶ τὴν παραγγελία σας για νὰ τὴν ἐκμεταλλεῦω τόσο ἀνάξια. Καταλαβαίνω καλά τὴν ψυχὴ σας;

Σήκωσε τὰ χέρια του απ' τὸ πρόσωπο που φάνηκε αὐλακωμένο απ' τὰ δάκρυα. Πίσω απ' τὰ γυαλιστερά αὐλάκια ὁ ἄνθρωπος ἀποκρίθηκε.

-- Εἶναι γραφτὸ τῆς μοῦσας μου νὰ μ' ἐκμεταλλεῦεται πάντα ὁλος ὁ κόσμος.

Ἀναστέναξε. Τὰ δυὸ φλυτζάνια τρεμουλιάζαν ἀπ' ἀγωνία ἀνάμεσα στὰ χέρια μου. Ὁ ἄνθρωπος ἐξακολούθησε:

-- Τὸ αἰστάνομαι κάθε στιγμή τῆς μέρας και τῆς νύχτας. Καί στὸν ὕπνο μου ἀκόμα. Καί δὲν θέλω -- δὲν θέλω! θέλω νὰ μείνω μόνος μου νὰ μὴν ὑπηρετῶ παρὰ μονάχα τὸν ἑαυτό μου και ὅμως! Ἡ μητέρα μου δὲν με γέννησε παρὰ μονάχα για νὰ ξελευτερωθεῖ ἀπ' τὸ βάρος που εἶχε μέσα της, κ' ὕστερα πάντα παινεύονταν πῶς μουῦδωσε τὴ ζωὴ.

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα, ἢ για νᾶμαι ἀκριβέστερος, ἀπ' τὴ μέρα που ἄρχισα νὰ περπατῶ, ἔχω τὸ καθαρό και ἀνυπόφορο ἀγκίλημα, που εὐτὺς ὅταν κανέναν ἔρχεται πίσω μου, εἶναι για νὰ περπατήσει εὐκολότερα, μέσα στὴν τομὴ που σχίζω στὸν ἀγέρα. Αὐτὸ με ταπεινώνει και μ' ἐρεθίζει. Κ' εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ζωῆς μου.

Ἀπ' ἐκείνη τὴ μακρυνὴ μέρα, σᾶς τὸ λέγω, ὡς πρὶν 5 λεπτὰ που θελήσατε νὰ γλυτώστε εἰς βάρος μου τὴν πρωτοβουλία παραγγέλλοντας ἕναν καφέ. Κ' ἔτσι θᾶναι πάντα τὸ αἰστάνομαι ὡς τὸ θάνατό μου: δὲν θὰ πεθάνω για νὰ ξεκουραστῶ ἢ για ν' ἀπολαυθῶ, μὰ για νὰ δώσω τὴ θέση μου σὲ κανέναν ἄλλον: στὸν αἰσχιστο, που θὰ πάρει τὸ σπίτι μου, στὸν κακοῦργο που θὰ μ' ἀναδεχθεῖ στο γραφεῖο μου, γιατί ἐγὼ, Κύριε, εἶμαι ὑπάλληλος τῆς Ἐπαρχιακῆς ἀποστολῆς, και σεῖς;

-- Ἐγὼ -- ἀπήντησα κοκκινίζοντας -- γράφω διηγήματα.

Γνωρίζω τὸ εἶδος σας, μ' ἐκμεταλλεύεστε ἀκόμη μιὰ φορὰ ἐμένα και τὴ συνάντησή μας, για νὰ γράψετε ἕνα ἄλλο διήγημα.

-- Μπορεῖ! Εἶστε μιὰ ψυχὴ ἐξαιρετικά, Κύριε, μιὰ σπάνια ψυχὴ, μιὰ ψυχὴ μοντέρνα, μιὰ συμβολικὴ ψυχὴ, ὅχι, ἄστε με νὰ πῶ ἀπλούστατα: μιὰ ψυχὴ.

Θὰ παρέλπει οἶχτρά τ' ἀτομικά μου καθήκοντα, ἂν παραιτούμουν να σχεδιαγραφήσω τὸ πορτραῖτο τῆς ψυχῆς σας. Ἐπιτέματέ μου να σᾶς προσφέρω ὡς μηδαμινὴ ἐπανόρθωση αὐτὸν τὸν καφέ, που ἂν δὲν τὸν δεχθεῖτε θὰ κρούσει.

Ὁ ἄνθρωπος με τὸ ημίψηλο χαμογέλασε ἀπὸ βαθειὰ εὐγνωμοσύνη και διεύθυνε τὸ χέρι του κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ δεξί μου φλυτζάνι.

* *

Τὰ τέσσερα κορίτσια ἀκολουθοῦσα τὴν χειρονομία του με τὸ κεφάλι και τὰ μάτια τους.

Μὰ ξάφνου σταθῆκαν μάτια και κεφάλια. Γιατί ὁ ἄνθρωπος με τὸ ημίψηλο κράτησε μισόδρομα τὸ χέρι του που πήγαινε ν' ἀπλόσει για νὰ πάρει τὸ φλυτζάνι. Κι ὕστερα τὸ πρόσωπό του ἔγινε βιολετί, ἔπειτα κατάχλωμο, και οὐρλιάξε με τὸ στόμα του βγάζοντας μιὰ φωνὴ πνιγμένη:

-- Δὲν μου δίνετε αὐτὸ τὸ φλυτζάνι για νὰ μου προσφέρετε ὑπηρεσία: μου τὸ δίνετε για νὰ τὸ ξεφορτωθεῖτε γιατί καταλαβαίνετε πῶς εἶνε γελοῖος ἕνας ἄνθρωπος που κρατᾷ ἕνα φλυτζάνι σὲ κάθε χέρι μέσα σ' ἕνα μπᾶρ.

Γιὰ μιὰ στιγμή, τὰ πάντα σιωπήσανε μέσα στὸ μπάρο: μιὰ ἀτμόσφαιρα ἐφιάλτη τὸ κατέλαβε, θάμπωσε τὴ φριχτὴ λάμψη τῶν τεσσάρων μηχανῶν, λέπτυνε τὰ πρόσωπα τῶν κοριτσιῶν ποὺ καθόντανε πίσω ἀπ' τὶς μηχανές.

—Ναί—ξακολούθησε φωνάζοντας—εἶστε γελοῖοι καὶ θέλω νὰ μείνετε γελοῖοι: Νά, ἔτσι· ὦ! μακριὰ ἀπὸ μένα ἢ ἰδέα—ἀν καὶ αἰστάνομαι τὸ στομάχι μου κάπως βαρὺ—νὰ πιῶ τὸν καφέ γιὰ νὰ σᾶς προσφέρω ὑπηρεσία. Μείνετε ἔτσι, γελοῖοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ν, ὅλη τὴν αἰωνιότητα.

Μιὰ στιγμή βρέθηκα σ' ἀμηχανία. Μιὰ ἀπόφαση ὠρίμασε γλήγορα μέσα μου, τὴν πραγματοποίησα τὴν ἴδια στιγμή. Δηλαδή ἔπια τὸν δεξιὸν καφέ προῦτα, τὸν ἀριστερὸ ἔπειτα, καὶ ἀπίθωσα τὰ δυὸ φλυτζάνια ἄδεια στὸ μάρμαρο, μπροστὰ στὸ κορίτσι ποὺ με σέρβιρε, ρωτώντας με μιὰ ἀτάραχη φωνή:

—Πόσο;

—Μιὰ λιρέττα καὶ εἴκοσι.

Ἐνταῦθα ὁ ἀνταγωνιστὴς μου ἔτρεψε ὀλόκληρος.

—Ὅσο γιὰ σᾶς τοῦ εἶπα με γλυκεῖα φωνή—ὅσο γιὰ σᾶς, κύριε, σᾶς παρακαλῶ νὰ δεχθεῖτε μιὰ φιλελεύθερη συμβουλή: Πάτε νὰ χαθῆτε. Ἐκεῖνος, ἀνοιξε δυὸ ἢ τρεῖς φρεσὲς τὸ στόμα του γιὰ νὰ μιλήσει, μὰ ἀπ' τὰ βάθη τοῦ λάρυγγός του δὲν ἔφθαναν ὡς ἐπάνω παρὰ μερικὰ πνιγμένα γουργουρίσματα.

Δοκίμασα νὰ τὸν βοηθήσω:

—Τὶ θέλετε νὰ μοῦ πῆτε, Κύριε;

Ἡ βοήθειά μου ἔφερε ἀποτέλεσμα.

—Γύρευα—ἀπήντησε με μιὰ ἀλλόκοτη φωνή σὰν ἀρρωστιάσικη καὶ μακροννή—Γύρευα νὰ μάθω πὺς σκοπεύατε πάλι νὰ ἐκμεταλλεῖσθε τὸ ἀτομὸ μου, με τοὺς τελευταίους τρόπους σας καὶ με τὴν τελευταία σὺμβουλή σας, τῆς ὁπρίας δὲν κατάλαβα τὴ σημασία.

Καὶ δὲν βρίσκο. Καταλαβαίνετε; Δὲν βρίσκο.

Μὰ δὲν καταλαβαίνετε; Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ, ἡ πρώτη σὲ σαράντα χρόνια ζωῆς, σὲ δεκαεννέα χρόνια νόμιμης ἡλικίας, σὲ 15 χρόνια ὑπηρεσίας στὴν ἐπιχειρηματικὴ ἀποστολή, εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ δὲν κατορθώνω νὰ ἐξηγήσω τὴν ἐνόχληση ποὺ μοῦ κάμετε. Κι αὐτὸ με σκοτίζει. Εἶναι τὸ τέλος μου, Κύριε: αἰστάνομαι πὺς ἔφτασε ἡ στιγμή τοῦ θανάτου μου. Ἀντί, μὰ ν, ἀπὸ ἐπαρχιακὴ ἀποστολή· ἀντί, φῶς ὅλα ἀπομακρύνονται μπροστὰ ἀπ' τὰ μάτια μου, καὶ χάνονται σὲ μιὰ καταιγιά τοῦ ἄλλου κόσμου.

Μὰ μὰ ἐσὲ το, Κύριε, πὺς πεθαίνω ἀπ' τὰ χτυπήματά σας· μάθετέ το, ὅ τῆς φρεσὲς δεσπινίδες, πὺς ἀνὴρ βγαίνω ἀπὸ δὺ μέσα σὲ κατάσταση πτόματος ὑπερῆστος εἶναι αὐτὸς ὁ Κύριος ποὺ μοῦ τράβηξε τὴ γῆ κάτω ἀπ' τὶς σόλες μου, ποὺ μοῦ ἀφανίζει τὴν καθημερινὴ ὑπαρξή μου, ποὺ μ' ἀραιώνει τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέω: εἶναι αὐτὸς, εἶστε σεῖ!

* *

Καὶ τέλειωσε τὸ λόγο του μ' ἓνα τόσο ὁμορφὸ σμέρτισσενόρου,

ποὺ εὐτὺς τὰ τέσσερα κορίτσια ποὺ ταλαντευόντανε ἐπὶ πολὺ καιρὸ στὴν ἀμηχανία τους, τὸν ξανακωφευτέθηκαν· μὰ θελήσανε νὰ τὸ κρύψουν καὶ γι αὐτὸ πατήσανε τὶς μανιβέλλες καὶ τὶς πιάσανε, τόσο καλά ποὺ ξαφνικοὶ πίδακες ἀτμοῦ ἀνέβρυσαν, σφυρίζοντας σὰν δράκοντες, καὶ παρευθὺς ξαποστείλανε θελλόδικα σύγνεφα γύρω στὶς μηχανές στὰ πρόσωπα καὶ σ' ὅλο τὸν μπάρο· καὶ κερδίζοντας πάντα χῶρο τὰ φοβερὰ σύγνεφα γεμάτα οὐρανόματα καὶ φωνῆς πλημμύρισαν τὸ κάτω μέρος τῆς σάλας, καὶ σὲ λίγο περικύκλωσαν τὸν δυστυχισμένο (ποὺ ξαφανίστηκε ἀπ' τὸ βλέμμα μου σὰν νὰ τὸν εἶχε καταπιεῖ ἡ καυτερὴ θύελλα). Ὑστερ' ἀνεῖρηκε γλήγορα στὸ ταβάνι· κ' ἔχτοτε δὲν εἶδα παρὰ τὸν ἀπειλητικὸ καὶ πελώριο καπνὸ ποὺ σηκώνοντανε τώρα πάνω ἀπ' τὰ μάτια μου, ὁμοιος με κινητὸ τεῖχος, καὶ φαινότανε πὺς σκόσειε νὰ προχωρήσει κατ' ἐπάνω μου, καὶ τὰ σπλάχνα τοῦ εἶταν γεμάτα ψιθυρισμοὺς ἐνῶ ἀπ' τὴν ἐπιφάνειά του βγαίνανε σπύθες καὶ λεπτεῖς πύρινες γλωσσίστσες.

Πλησίασα χωρὶς θόρυβο μιὰ ἀπ' τὶς πύρινες γλωσσίστσες καὶ με μὲν ἀλλή πύρινη ἀναψα τὸ τσιγάρο μου· ὕστερ' ἀπισωδρομήσα σιγά, ἔφτασα στὴν πύρτα τῆς ἐξόδου τοῦ παθητικῆς μπάρο σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ τίποτε· καὶ ποτὲ δὲν μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ ξαναγυρίσω.

Μετὰφο.

ΛΕΑΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ

ΣΕ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ Μ' ΕΚ- ΦΥΛΗ ΚΑΡΔΙΑ

Πόσο πληρόνομε στερνά
δυὸ ψεύτικες στιγμὲς μέσ' στὰ στενά,
τὰ ἀπόκρυφα τῆς πολιτείας.

Μιὰ πεθαμένη μας χαρὰ
καὶ ποὺ ἡ καρδιά μας λαχταρᾷ,
σκληρὸς γιὰ μᾶς ἐγκληματίας...

Ἔσοσὰ πὸ ἀσένα φτάσαν ὡς ἐμέ,
— βαρὺς ποῦ μοῦ εἶσαι, πρῶτε μου Καμὲ! —
σκληρὴ γυναίκα μολεμένη,

γενῆκαν μέσα μου χίλιοι δαρμοί!
τὴ σκέψη μοῦ κᾶναν καὶ τὸ κορμὶ
νυχτοήμερα νὰ σιγοσβαίνει...

Ἔσοσὰ θυσιάσες γιὰ μένανε
σὲ σένα πάντα εἶθε νὰ μένανε,
στὸ ὁμορφὸ, μὰ ἄδειο στῆθος σου μανταλωμένα:

Στὸ σκοτεινὸ σὲ γυνώρισα πτενὸ
κι' ἀπὸ τὸ δαίλι ἐκεῖνο ὅλο θρηγῶ
τὴν, ὡς τὰ χεῖρες παρθένα, ἀγάπη μου καὶ μένα....

ΑΓΓΕΛΟΣ Β. ΜΕΝΤΣΕΛΙΔΗΣ

ΤΟΥ ΟΛΕΘΡΟΥ

ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΛΕΑ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΥ

οι μισοί σου
Κι αφού του πάθους τὰ κανάλια ἀνοίξαν
τὸ ἀρίσανε μὲ ὄρμη νὰ ξεχυθεῖ,
— τυφλοὶ στὰ χέρια τῶν ἀρχόντων
κατάντησαν πιά κ' οἱ λαοί.—

Κι ἂν κάπου ἔμεινε ἕνας νοῦς μὲ πρόθεση
νάντισταθεῖ στὴν τέλλα τοῦ πολέμου,
τὸν τρόμον ἔσπειρε παντοῦ, τὴ δειλία,
ἢ ὁμόφωνη ἐγκατάλειψη τῶν λαῶνε.

(Πόσες καὶ πόσες νέες ζωὲς προήφανες
δὲν εἶναι ποὺ ἀγρία τὸ βόλι ἔχει θερίσει
στὴν ἔκτασή τους πάνω!)
Θύματα ἀγνά τὰ δλόδροσα βλαστάρια,
ποὺ ἀνήμερος ὁ θάνατος ἐστάθη
τὴν ἐξιλέωση νὰ δώσει γιὰ τοὺς
ποὺ ἀνάψανε τὸν Πόλεμο.

Ρείλια, καὶ συντριμμάτων γύρω μας σωφροὺς κοιτᾶμε τώρα,
ἀπ' τοῦ Πολέμου τὸ δόλεθρο τὸ διάβα,
καὶ εἶναι πληγὲς στὰ σῶμά μας πλήθεις,
καὶ μὲ δάκρυα, καὶ αἱμάτων σταλαχτίτες.

Δράμα, 29 Ἰουλίου 1924

ΒΡΑΔΙ

Βράδι ἱερό, σιγαλινὰ στὶς στέγες κατεβαίνεις
τῆς πολιτείας τῆς μικρῆς μὲ τοὺς στενοὺς τοὺς δρόμους,
σβήνεις τό φῶς, τὴν κοῦραση ἀποαίρνεις, κι' ἀλαφραίνεις
τῶν ἔργων τὴν ὄψη εὐτὸς, ποὺ βάραινε στοὺς ὤμους.

Κάτ' ἀπ' τὶς στέγες τῶν φτωχῶν, σπιτιῶν φέρνεις γαλήνη,
— ὅμοια στὸν κάμπο, ὅταν τ' ἀγέρι πλύνει πιά ἡσυχάσει,—
κι ἀπλόωνεις μέσ' στό σπιτικό χαρὰ καὶ καλωσύνη
βράδι ἱερό, σιγαλινὰ ποὺ ἀπλώθηκες στὴν κλάση.

ΚΩΣΤΑΣ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΟΙ ΡΥΘΜΟΙ 70 —

ΜΑΤΑΙΑ ΕΠΙΚΛΗΣΗ

Ἀπόψε ἡ νύχτα ἐφρούτωσε ῥόδο τοῦ Μάη πυρὸ
νὰ πῆξη τὴν καρδιά μου
σ' ἕνα βυθὸ παράπονο σ' ἕνα λυγμὸ γοερὸ
θυμίαμα πόνου καὶ σπονδὴ δακρύων στὸν Ἐρωτά μου.

Στὸν κῆπο ἢ γιασεμιά οὐρανὸς μὲ τ' ἄνθια τὰ λευκά
σὰν ἄστρα, πλῆθος ἄστρα
νὰ φέγγουν στὴν σιωπὴ ρεμβὰ νὰ ὑψῶνω θρηλικά
καὶ φευγαλέα τῶν Χιμαιρῶν τὰ Ἴσπανικά μου κάστρα.

Πόσο ἐπῆθοῦσα! πᾶνε πιά! νὰ πλέξω μιὰ βραδυά
κι' ἀπὲ νὰ τὰ μαθίσω
στ' ἀβρὸ τὸ στῆθος τοῦ Ἐρωτά τὰ εὐόδη γιασεμιά,
καὶ στὴ γοητεία τῆς καστανῆς νυχτὸς νὰ τὸν μεθύσω.

Μ' ἄλλ' δὲν ξέρω ἂν ἔφυγε, δὲν ξέρω ἂν ἦρτε ἀργά
μι' Αὐγούλα ἢ κάποιο Δεῖλι.
δὲν ξέρω ἂν ἦρτε κι' ἔφυγε μιὰ θλιβερὴ βραδιά
καὶ τώρα μάταια τὸν καλῶ μπρὸς στὴν κλειστὴ του πύλη.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΡΙΝΑΙΟΣ (ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

ΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΟ

Ἀπόψε ποὺ στῆς θύμησης τὸ φόντο ἀργοπεριῶς
Μὲ κάποιο γλυκοχάραμα στὰ βυσινιά σου χεῖλη
Νεῖομαι χίλιες ὁμορφιὲς κι' ὄχιες γλυκειᾶς χαρᾶς
Σιμά σου ὅπου ἐπέρασα κάποιες βραδιὲς τοῦ Ἀπρίλη

Κι' ὁ πόθος μου ἄσβυστος γυνᾶ, θλιπτὸς ταξιδευτῆς
Τὶς ἀπριλιάτικες βραδιὲς ζητῶντας ν' ἀντικούσει
Μὰ τὸν χωρίζει ἡ Ἀπόσταση. Κι' ἀρχίζει ὀλονυχτὶς
Τὸ σιγανὸ τὸ θρηῆνο τῆς κάποιων ματαιῶνε ἢ βρύση..

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΚΑΡΔΙΟΧΤΥΠΙΑ

Τὰ μεσονύκτια οὐρλιάζουν ἀνεμόχαρα
κι' ἐνῶ ἀγροπνῶ στῆς ἐγνοίας σου τὰ βρόχια,
μπόσες καημῶν μὲ δέρονουν—τῆς Ἀγάπης σου—
κι' ἔξω βογκοῦν γοερά τάνεμοβρόχια.
Κ' ἐγὼ ποθῶ γιορτὲς καλοκαιριάτικες
σὲ δειλινὰ χρυσὰ μενεξεδένια
μὲσ' στῶν γλαφκῶν ὄνειρω σου τὸ βύθισμα
νὰ βρῶ μιὰ Ἀγάπη ἀγνή παραμυθένια.

1923

ΠΑΥΛΟΣ ΕΡΑΤΗΣ

— 71 ΝΕΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

Η ΜΠΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑ—ΜΑΡΙΝΑΣ

Είκοσι χρόνια τώρα χάρω,
στο ξενοδούλι, δόλμας.
Κι ως να μου τ'όργα ε θαρρείς
ή μάρω κι' άχαρη μου μοίρα,
μέρα στη ζήση μου χωρίς
βάσανα να να μη βρεθεί.
—Πού να μην είχα γεννηθεί!

Στο σπίτι ή κόρη άρωστημένη,
μέρα τη μέρα, κι' όλο σβύνει
μέρα τη μέρα και ποταίνει
ο βήχας κι' ή καταραμένη
θάση ην καιεί καθώς καιίνι.
"Αχ! πάει κι' αυτή θα μου χαθεί.
—Πού να μην είχα γεννηθεί!

Μούχουνε στύψει το κορμί μου
οι πίκρες κι' ή κακομοιριά.
Μούρθαν τα γορτασιά βουριά
και πουθενά δε βλέπω—άλλοι μου—
μιά ελπίδα, μιά παρηγοριά.
Τό χάρο καρτερω να' ρθει,
—Πού να μην είχα γεννηθεί!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΑΝΣ

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ "ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ, ΚΑΠΙΕΣ ΜΕΡΕΣ

Κάπιες μέρες, που' ερχονται, λογιάζω
κι' ούτε ξαίρω αν είναι μιά ετυχιά.
Θάναι όλάνθιστη άνοιξη σαν τώρα
κι' ο χειμώνας κρύος όπως έχτες.
Θά γελώ κι' όμως πάντα θα στέκω
στο κατώφλι κάθε λογισμοῦ.
Θάναι γρήγορος κι' άδειος ο χρόνος
θάναι τραγουδι καρῆς κι' ή ζωή.
Κάπιες μέρες που' ερχονται, μου δένουν
τά γοργά βήματά μου σφιχτά,
αῦριο θάρτουν τα χρόνια, δέν ξαίρω . . .
Ίσως φέρουν μαζί μιά ετυχιά.

Απόδη 1928

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Οι δρόμοι—όταν τους πλέκει ένα άχνό σάβανο
ή βραδινή ίσκιωμένη καταχνιά—
γεμίζουν με λογίς—λογιών φαντάσματα
που ζουν κι' έχουν τη θλίψη αὐταδεραφή.

Και κάπου—όταν άνοίγουν γλαρά βλέμματα
κάποιοι άργημένοι άπόμεροι φανοί—
οι δρόμοι, είν' ή κλειστή μου σκοτεινή ύπαρξη
που πάνω ξαγορννάει της μιά ψυχή . . .

ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

1924

ΜΠΕΡΡΙΕΣ ΒΑΡΩΝΟΥ ΤΟΥ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

ΠΑΝΩ Σ' ΕΝΑ ΜΝΗΜΑ

"Όσο πιο μακριά μου μένεις,
τόσο πιο κοντά είσ' εδώ.
Κι' όσο πιο μακριά πηγαίνεις,
τόσο πλάι μου σε θαρώ.

Κι' όσο πιο πύοτερο φτωχαίνεις,
σαν καθεμερονό ψωμί.
Κι' όσο άκόμα έσύ πεθαίνεις
πιο πολύ είσαι στη ζωή . . .

ΓΟΥΣΤΑΒΟΥ ΦΑΙΚΕ

ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΣΤΗΝ ΟΝΕΙΡΕΥΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Τή νύχτα στην όνειρευτή γαλήνη
έρχονται στοχασμοί καιρό φευγάτοι,
τη νύχτα στην όνειρευτή γαλήνη
τρέμει ή καρδιά φόβο γεμάτη.
τη νύχτα στην όνειρευτή γαλήνη
ρωτήματα άβουλα ξεχύνει.
Μακριά από κάθε λόγο, νατοι
έρχονται στοχασμοί καιρό φευγάτοι,
τρέμουν ρωτήματα και φθίνει
ή νύχτα στην όνειρευτή γαλήνη.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΝΙΤΣΕ

ΕΣΣΕ ΗΘΟΘ

Ναι, τ'ε ξαίρω τη γενιά μου,
άχόρταγη, τα σωθικά μου,
που καιεί σαν πυρ γοργό—
Παντού φωτιά σ' ότι, κι' αν πιάνω,
στάχτη να γίνεται ό,τι κάνω,
γιατί φωτιά είμ' εγώ!

Μεταφραστής

ΑΠ. Ν. ΜΑΓΓΑΝΑΡΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΝΕΡΑΪΔΕΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό. Μπορεί να περάσαν έμισά χρόνια από τότες μά
όχι, μπορεί ναγινε καιχτες άκόμα. Ένας ψαρός νυχτώθηκε ψαρεύοντας στην
λίμνη. Όλα τ' άστέρια λάμπανε στον ουρανό σαν ξεκιούσε για να φύγει, όταν
στη στρεφή του δρόμου φάνηκε ένα φωτεινό άρμα. Ένα κορίτσι λιγερό βία-
ζε τ' άλογα να τρέχουν. Ο ψαρός ξαφνίστηκε απ' την λάμψη που γέμισε
τό δρόμο μά συνήλθε κι' έβγαλε το σκούφο του.

— Καληνύχτα κυρία νεράϊδα, ειπε. Ήταν καλό παλληκάρι και δέν άκουγε
τις γερούλες που φοβέριζαν πως χάνει τη φωνή του όποιος μιλήσει στις Νε-
ράϊδες.

— Έχε γειά, ψαρό, ειπε κ' ή νεράϊδα και κράτησε τ' άλογα. Απόψε έχου-
με γνωστή στο παλάτι. Θέλεις ναρθεις; Κι' ή νεράϊδα ήταν καλό κορίτσι και
δέν έμοιαζε τις άδεραφές της που δέν καταδεχώταν να'χουν σχέσεις με ψαρό-
δες.

— Μετά καρῆς ειπε το παλληκάρι και πήδησε δίπλα της στ' άμάξι.

Αὐτὴ χαμτσίκιζε τ' ἄλογα καὶ τὸ ἄρμα δρομίζει καὶ χάθηκε μέσ' στὴ λίμνη. Τ' ἄμαξι ἔτρεχε μέσ' στὸν βυθὸ πάνω στὰ χαλκία. Τὸ νιφὸ ποὺ τοὺς περιβάλε ἦταν τόσο ἀλαφρὸ! σὰν τὸν ἀέρα καὶ τόσο καθαρὸ! σὰν τὸ κρύσταλλο. Ὁ φαροῦς κοίταζε τὸ στορογγυλὸ στήθος τῆς νεράιδας ποὺ ἔκανε νὰ φουσκάνει τὴν ρόδινη ρομπίτσα καὶ χαμογελοῦσε, τώρα πιά δὲν εἶχε κανένα φόβο. Ἄπλωσε τὸ χέρι του ἔτσι ποὺ τρέχανε κ' ἔκοψε ἓνα κόκκινο λουλούδι, τὸ φίλησε ἄπαλά καὶ τὸ χάρισε στὴ νεράιδα.

Αὐτὴ χαμογέλασε καὶ κράτησε τὸ λουλούδι στὸ στόμα μὲ τὰ μαργαριταρένια δοντάκια τῆς. Ὁ φαροῦς ξεθάραψε καὶ ρώτησε:

— Πῶς σὰς λένε κυρία νεράιδα;

— Οἱ ἀδερφεῖς μου μὲ φωνάζουνε Ξανθοῦλα, μὰ οἱ φαροῦδες μὲ λένε Ξανθή.

Αὐτοὶ ὅλοι μὲ ξέρουν. Ὅλοι μοῦ βγάζουν τὸ κλέπλο στὸ δρόμο.

— Κ' ἐγὼ θέλω νὰ σὰς λέω Ξανθοῦλα. Εἴσαστε μικροῦλα!

— Πῶσεξε καλά φαροῦ. Εἶμαι μεγάλη πιά ἐγὼ. Δεκάξη φορὲς ἄνθισαν τὰ λουλούδια στοὺς κάμπους ἀπ' τὴν μέρα ποὺ γεννήθηκα.

— Τὸ μάγουλό σου εἶναι γουρδατὸ σὰν ρουδάκινο καὶ τὰ στηθάκια σου σὰν δυὸ φουσκωτὰ περιστεράκια ποὺ κμαρῶνουν. Ἄχ! γιατί τὰ κρατᾶς φυλακισμένα μέσ' στὴν ρομπίτσα σου, δὲν βλέπεις ποὺ πολεμοῦν νὰ τὴν τρυπήσουν μὲ τὴ ρόδινη μητίτσα τους;

— Μὴν τὰ κοιτᾶς, μὴν τὰ κοιτᾶς; φαροῦ. Μὲ κίβει νὰ κοκκινίζω... εἶναι κακὰ αὐτὰ ποὺ λές.... Κανεὶς ποτέξ δὲν μου μίλησε ἔτσι.

— Ἄχ! Σοῦ πιγαίνει τόσο ὄμορφα τὸ κόκκινο! Ἔλα Ξανθοῦλα, μέθυσε μαζί μου ἀπόψε μὲ ἀγάπη. Αὐτὴ εἶνε τὸ πιὸ γλυκόπιστο κρασί ποὺ κλέφανε οἱ ἀνθρώποι, ἀπ' τοὺς θεοὺς. Ἀκούμητσε τὰ χεῖλιά σου στὰ δικὰ μου καὶ κλείσε τὰ μάτια....

— Μὴ φαροῦ, μὴ βάζεις τὸ χέρι σου στὴ μέση μου.... μὴ μὲ φιλέξ.... Εἶναι ντροπὴ νὰ φιλισθῶνται τ' ἀνύπαντρα κορίτσια μὲ τὰ παλληκάρια.

— Μὴν τ' ἀκούξ αὐτὰ, καλὴ μου Ξανθή. Τὰ λένε οἱ παντρεμένεξ ποὺ δοκίμασαν τὴ γλύκα τοῦ ἔρωτα, γιὰ νὰ φοβίζουν τὰ κορίτσια γιατί ζηλεύουν... μὴ μοῦ παίρνεις τὰ χεῖλιά σου.... ἄφισέ με ἀκόμα.... ἀκόμα....

Τ' ἄμαξι τώρα κήγαινε σιγά—σιγά, τὰ ἄλογα λημονημένα ἀργοποροῦσαν, τὸ δρόμο τους. Σὲ λίγο στάθηκαν κ' ἔκοβαν λίγη προσινάδα μπροστὰ σ' ἓνα καλύβι. Σήκωσε ὁ φαροῦς στὰ μπράτσα του τὸ κορίτσι ποὺ μιλόγυμνο σφιγγότανε ἐπάνω του καὶ μπήκε μέσα στὸ καλύβι. Ἡ πόρτα ἔκλεισε πίσω τους.

Ἐδῶ τελειώνει τὸ παραμῦθι. Μὰ, ὅχι ἐδῶ... ἴσως καὶ κάπου ἄλλου.... στίξ ἀνοιχιάτικεξ νύχτεξ τίξ φεγγαρόλουστεξ ὅταν οἱ γάτες βουρλίζονται στὰ κεραμῖδια... ὅταν τὰ δράματα πλανιοῦνται μέσ' στὴ νύχτα καὶ κάνουν καὶ τὰ κορίτσια καὶ τὰ παλληκάρια νὰ στριφουρίζουν πάνω στὰ κρεββάτια τους καὶ νὰ ἀτριμιάζουν... ἴσως τότεξ νὰ φανεὶ τὸ τέλος στὸ φόντο ἐνὸς ὄνειρου.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

3

ΤΟΝΙΟ

L. ANDREIEFF

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Κ' οἱ τρεῖς ἄλλοι στρατηγοὶ ζήτησαν. Καθένας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε στὸ τμήμα του πολλοὺς ὑπαλλήλους μ' αὐτοὶ εἶταν συνηθέστατοι, ὄχι πρωτότυποι, ποὺ γι' αὐτοὺς δὲν εἶταν νὰ ποῦνε τίποτα!

Θυμωμένος ὁ Ἀνατόλιος Πέτροβιτς σκέφτηκε πολὺ, ἔμεινε στὰ τέσσαρα παρὰ μιὰ καὶ στὴν ἄλλη δόση εἶπε:

— Ὅριστε, καὶ τὸ δικὸ μου πρωτότυπο: τὰ μισὰ γένεια μαῦρα καὶ τὰ μισὰ ξανθὰ!

Μὰ ὅλοι κατάλαβαν πὼς ἡ νίκη ἔμεινε μὲ τὸ μέρος τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητας. Ὁ ὑπάλληλος καθόλου δὲν ἔφταιγε σ' αὐτὸ, ὅτι τὰ μισὰ γένεια εἶταν μαῦρα καὶ τὰ μισὰ ξανθὰ, καί, ἐννοεῖται, πὼς καὶ ὁ ἴδιος δὲν εἶταν εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτὸ, ἐνῶ ὁ ἄλλος μὲ τὴ θέλησή του ἀγαποῦσε τίς ἀρεπίτες, κι ἡ προτίμησή του αὐτῆ, χωρὶς ἀμφιβολία, μαρτυροῦσε γιὰ τὰ πρωτότυπα γούστα του. Καὶ ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης, σὰν νὰ μὴ ἐνιωθε τίποτα πρόσθεσε:

— Βεβαίονεὶ πὼς οἱ ἀραπίτες ἔχουν κάτι ξωτικό.

Ἡ ὑπαρξὴ στὸ δεῦτερο τμήμα *πρωτοτύπου ἀνθρώπου* τοῦ ἔκανε πάρα πολὺ κολακευτικὴ λαϊκότητα, στοὺς ὑπαλληλικοὺς κύκλους τῆς πρωτεύουσας καὶ γέννησε — ὅπως γίνεται πάντα — πολλοὺς ἀτυχοῦς καὶ λυπηροὺς μιμητέξ.

Ἐνας ἄσπρος καὶ μὲ μεγάλη οἰκογένεια γραφέας ἀπ' τὸ ἕκτο τμήμα, ποὺ εἰκοσιχρόνια ἄφαντος καθότανε στὸ γραφεῖο του, δήλωσε πὼς μποροῦσε νὰ γαυγίσει σὰ σκύλος κι ὅταν ἄρχισαν νὰ τὸν περιγελαῖν κι ὅλο τὸ διαμέρισμα ἄρχισε νὰ γαυγίζει, νὰ μουγγρίζει καὶ νὰ χρομετίζει πάρα πολὺ, νεράπηκε καὶ ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα στὸ πιωτό, ἀφοῦ ξέχασε νὰ δώσει δήλωση γι' ἀσθένεια—ὅπως ἔκανε σ' ὅλα τὰ εἰκοσιχρόνια.

Ἐνας ἄλλος νεαρὸς ὑπάλληλος προσποιεῖτο πὼς ἀγαπᾶ τὴ γυναῖκα τοῦ Κινέζου πρεσβευτῆ καί, γιὰ κάμποσο καιρὸ, τράβηξε τὴ γενική προσοχὴ καὶ μάλιστα συμπάθεια, μὰ τὰ ἔμπειρα μάτια γρήγορα ἐννοίωσαν τὴ λυπηρὴ κι' ἀσυνείδητη προσποίηση κάτω ἀπ' τὴν ἀληθινὴ πρωτοτυπία κι ὁ ἄτυχος ἄτιμα εἶχτηκε στὸ βάραθρο τῆς πρώτης ἀφάνειας.

Εἶταν κι ἄλλεξ ἀπόπειρεξ αὐτοῦ τοῦ εἴδους καί, γενικά, μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ χρόνον φάνηκε μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων κάποια ἰδιαιτέρη ἐξέγερση τῶν πνευμάτων. Ἡ κρυμμένη ἀπὸ πολλὴν καιρὸ δρομὴ γιὰ πρωτοτυπία μὲ ἰδιαιτέρη δύναμη ἔπιασε τοὺς ὑπαλλήλους καὶ σὲ κάποια μέρη ἔφερε τραγικὰ ἀποτελέσματα.

Ἐνας γραφέας, ἀπὸ καλλὴ οἰκογένεια, ἐπειδὴ δὲ μποροῦσε νὰ ἐφεύρει τίποτα πρωτότυπο αὐθαδίας στὸν προϊστάμενον καὶ διόχτηκε ἀπ' τὴν ὑπηρεσία. Καὶ τοῦ ἴδιου κ. Βασίλεβιτς φάνηκαν ἐγτροί, ποὺ ἀνοιχτὰ ἔλεγαν, πὼς αὐτὸς τίποτα δὲν ξέρει ἀπὸ ἀραπίτες, μὰ σὰν γι' ἀπάντηση σ' αὐτὸ, φάνηκε στὴν ἐφημερίδα μιὰ συνέντευξη, ὅπου ὁ Βασίλεβιτς δήλωσε δημόσια πὼς ἀγαπᾶ τίς ἀραπίτεξ, μὲ τὴν ἄδεια τῆς Ἀρχῆς, γιατί ἔχουν κάτι ξωτικό. Καὶ τὸ ἄστρο τοῦ Βασίλεβιτς ἔλαμψε μὲ νέο φῶξ.

Τώρα πιά στὰ δεῖπνα τοῦ Ἀντών Ἰβάνοβιτς αὐτὸς ἔγινε ὁ πιὸ ἐπιθυμητὸς ξένος κι ἡ Ναστέγκα πολλὲξ φορὲξ πικρὰ ἔλαιγε, ἔτσι λυπῶνταν τὴ χαμένη νιότη. Ἐκεῖνος περήφανα καθῶταν στὴ μέση τοῦ τραπέζιου καὶ βλέποντας πὼς ὅλοι αὐτὸν κοιτάζανε, ἔκανε λίγο μελαγχολικὸ, καὶ συνάμα ξωτικό, πρόσωπο. Κι ὅλοι ὁ ἴδιος ὁ Ἰβάνοβιτς, οἱ ξένοι του, ἀκόμα καὶ ἡ κωφὴ γιαιγιά ποὺ ἔπλυνε στὴν κουζίνα τὰ πιάτα, εἶταν εὐχαριστημένοι, γιατί στὸ σπῆτι τους ἔτσι ἀπλά ἐρχῶταν τέτοιος πρωτότυπος ἄνθρωπος. Κι ὁ Βασίλεβιτς ὅμως γυρνοῦσε στὸ

σπίτι του κ' ἔκλεγε πάνω στο προσκέφαλο, γιατί ἀγαποῦσε τὴ Ναστέγκα καὶ μ' ὅλη του τὴν ψυχὴ μισοῦσε τὴν καταραμένη Μις Κορράιτ.

Μπροστὰ ἀπ' τὸ Πάσχα διαδόθηκε ἡ φήμη, πὼς ὁ Βασίλεβιτς παντρεύεται τὴν ἀραπὶνα Μις Κορράιτ, πού γι αὐτὸ βαφτίζεται θεόδοξη καὶ ἀφήνει τὴν ὑπηρεσία της κοντὰ στὸν Μρ Ζάκ Δισκλό καὶ πὼς κουμπάρος του θὰ γίνει ὁ ἴδιος ὁ ἔξοχότατος.

Οἱ συνάδελφοί του, οἱ ἐπισκέπτες, καὶ οἱ θυρωροὶ συγγαιρῶνταν τὸν Βασίλεβιτς καὶ κείνος ὑποκλινὸνταν ἂν καὶ ὄχι τόσο βαθειὰ ὥπως ἄλλοτε, μὰ ἀκόμα καλλίτερα, καὶ τὸ ἀλειμμένο του κεφάλι ἀστραφετοῦσε στὶς ἀγτίνες τοῦ ἡλίου. Τὴν τελευταία βραδιὰ μπροστὰ ἀπ' τὸ γάμο, στοῦ Ἀντὼν Ἰβάνοβιτς αὐτὸς εἶταν σωστὸς ἥρωας καὶ μονάχα ἡ Ναστέγκα κάθε λίγο εἶχε στὴν κίμαρά της γιὰ νὰ κλάψει καὶ ἴστερα τόση πολλὴ πούδρα ἄλειψε, ὥστε ἔπέφτεν ἀπ' τὸ πρόσωπό της σὰν τ' ἀλεύρι ἀπ' τὶς μιλιόπετες καὶ οἱ δυὸ γείτονές της μὲ τὰ μαῦρα φράκα ἀσποῖσαν σκετικὰ μὲ τὸ ποσὸν αὐτό! Στὸ δεῖπνο ὅλοι συνέχεσαν τὸ γαμβρὸ κ' ἐπιναν στὴν ὑγιά του. Ὁ Ἰβάνοβιτς ζαλισμένος εἶπε!

— Ἐνα πρᾶμμα, ἀδερφέ, εἶναι πσοίεγο· τί χόμμα θάχουν τὰ παιδιὰ σου.

— Ριγωτὰ, εἶπε σκεθροπὰ ὁ Πολγίκοφ.

— Πὼς γίνεται αὐτὸ, ριγωτὰ!, θαύμασαν οἱ ξένοι.

— Νὰ ἔτσι: ἄσπρη οἶγα, μαύρη οἶγα, ἄσπρη οἶγα, μαύρη οἶγα, μὲ τὴν ἴδια ἀπελπισία ἐξήγησεν ὁ Πολγίκοφ, πού μ' ὅλη του τὴν καρδιὰ λυπότανε τὸν παλιό του φίλο.

— Δὲ μπορεῖ νὰ γίνει αὐτὸ — μὲ ἔξαψη εἶπε ὁ Βασίλεβιτς, κ' ἡ Ναστέγκα δὲ μπόρεσε νὰ βαστάξει πιὰ, ἔκλαψε καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι κ' ἔφερε γενικὴν ἀντίσταση.

Δυὸ χρόνια ὁ Σεμέν Βασίλεβιτς εἶταν ὁ πῶλ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος κ' ὅλοι χαίρωνταν ὅταν τὸν κοίταζαν καὶ θυμῶνταν τὴν ἔκτακτη τύχη του.

Μιά μέρα τὸν δέχτηκε μὲ τὴ γυναίκα του ἡ αὐτοῦ ἔξοχότης καὶ στὴ γέννηση τοῦ παιδιοῦ πῆρε ἀσκετὰ μεγάλο ἐπίδομα ἀπ' τὰ ἔκτακτα ποσὰ κ' ἴστερα, ἔκτακτα, διορίσθηκε βοηθὸς τοῦ διεκπεραιωτοῦ τοῦ τετάρτου γραφείου.

Καὶ τὸ παιδί γεννήθηκε ὄχι ριγωτό, παρὰ μονάχα ὑπόσταχτο, σωστότερα, μὲ χρώματα ἐλάσ. Καὶ σ' ὅλα τὰ μέρη ὁ Βασίλεβιτς μιλοῦσε γι' αὐτὸ, πόσο φλογερὰ ἀγαποῦσε τὴ γυναίκα του καὶ τὸ γιό του, δὲν ἔσπευδε ὅμως νὰ γυρίσει σπίτι καὶ ὅταν γυρνοῦσε, δὲν ἔτρεχε νὰ τραβήξει τὸ χέρι τοῦ κουνουριοῦ, καὶ ὅταν στὸ κατῶφλι τὸν συναντοῦσαν τὰ πλατιὰ σὰν τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου, δόντια καὶ τὰ ἄσπρα πιάτα, πού γύοιζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, καὶ τὸ ἴσιο χτενισμένο κεφάλι καὶ τὸν ἀκουμποῦσε σὲ κάτι μαῦρο πού μύριζε χοιρινὸ, ὅλο πάγωνε σ' ἕνα αἶσθημα λύπης καὶ σκεπτοῦσαν τοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους πού ἔχουν ἄσπρες γυναῖκες καὶ ἄσπρα παιδιὰ.

— Φιλιάτη! — ἔλεγε ὑποτακτικὰ καὶ μὲ τὴν ἐπιμονὴ τῆς εὐτυχισμένης μάνας πῆγαινε νὰ κοιτάξει τὸ μικρὸ. Μισοῦσε κείνο τὸ σταχτί, σὰν τὴν ἄσφαλο, μὲ μεγάλα χεῖλια μικρὸ, ἀλλὰ τὸ νανοῦριζε, ἐπι

θυμῶντας στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του νὰ τ' ἀφήσει ἄθελα νὰ πέσει.

Ἰστερ' ἀπὸ πολλοὺς δισταγμοὺς ἔγραψε στὴ μητέρα του στὴ ἐπαρχία γιὰ τὴν παντριά του, ἐκκληκτὸς πῆρε καλλὴ ἀπάντηση. Κι' ἡ μάνα του χαίρωνταν γιατί ὁ γιὸς της εἶταν πρωτότυπος ἄνθρωπος καὶ γιατί ὁ ἴδιος ἔξοχότατος εἶταν κουμπάρος τους, καὶ γιὰ τὴ μαυράδα τοῦ σώματος καὶ γιὰ τὴν ὁμοιὴ αὐτῆ ἔτσι ἔλεγε: ἄς εἶναι μούτρα προβατίνας καὶ ἄς εἶν' ἡ ψυχὴ ἀνθρωπινή.

Ἰστερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια ὁ Βασίλεβιτς πέθανεν ἀπὸ κοιλιακὸ τύφο. Ἐτοιμοθάνατος ἔστειλε γιὰ τὸν παπὰ κ' ἐκεῖνος μὲ περιέργεια κοίταξε τὴν ἄλλοτε Μις Κορράιτ, διώρθωσε τὰ πλατιὰ γένεια του καὶ πολυσημαντα εἶπε:

— Νυνναί!

Φαινῶνταν ὅμως πὼς σεβῶνταν τὸν Βασίλεβιτς γιὰ τὴν πρωτοτυπία του, ἂν καὶ τὴ θεωροῦσε ἀμαστολή.

Ὅταν ὁ παῖτερ Βατίλειος ἔγινε στὸν ἐτοιμοθάνατο, ἐκεῖνος μάζεψε τ' ἀπθεινάρια τῆς δυνάμης του καὶ ἄνοιξε φαρδιὰ τὸ στόματου γιὰ νὰ φωνάξει: — Μισῶ αὐτὸν τὸν μαῦρο διάβολο. Μὰ θυμῆθηκε τὸν ἔξοχότατο, τὸ ἐπίδομα, τὸν ἀγαθὸ Ἀντὼν Ἰβάνοβιτς καὶ τὴν Ναστέγκα, κοίταξε τὸ μαῦρο δακρυσμένο πρόσωπο καὶ σιγὰ εἶπε:

— Ἐγὼ, παῖτερ, πολὺ ἀγαπῶ τὶς ἀραπίνες· αὐτὲς ἔχουν κάτι ζωτικὸ.

Μιά τελευταία προσπάθεια ἔδωκε στὸ κόκκαλιάρικο πρόσωπό του, ὁμοίωμα εὐτυχισμένου γέλιου καὶ μ' αὐτὸ στὰ χεῖλια τελείωσε.

Ἡ γῆ ἀδιάφορα τὸν δέχτηκε μὴ ρωτῶντας ἂν ἀγαποῦσε τὶς ἀραπίνες ἢ ὄχι. Ἐλυωσε τὸ σῶμα του, ἀνακάτωσε τὰ κόκκαλά του μ' ἄγνωστα κόκκαλα καὶ χάλασε κάθε χνάρι ἀπ' τὸν ἄσπρο χάρτινο γιακά.

Καὶ τὸ δεύτερο τμῆμα πολὺν καιρὸ φύλαγε τὴ μνήμη του. Κι ὅταν οἱ ἐπισκέπτες πού περιέμεναν ἀρχίζαν νὰ πλήττουν, ὁ θυρωρὸς τοὺς ἔφερε στὴν κίμαρά του νὰ κελνίσουν καὶ διηγῶτανε σ' αὐτοὺς γιὰ τὸν τεύεργο ὑπάλληλο πού ἀγαποῦσε τὶς ἀραπίνες, γιὰ τὸν πρωτότυπο ἄνθρωπο. Κι ὅλοι, ἐκεῖνος πού διηγῶτανε κ' ἐκεῖνοι π' ἀκούγαν εὐχαριστόντανε

(Μετάφραση ἀπ' τὰ Ρούσικα)

ΓΙΑΝΗ ΕΦΡΑΙΜΙΔΗ

ΓΙΑ ΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΣ Ο ΛΟΓΟΣ

3

(Συνέχεια καὶ Τέλος)

Ὁ ποιητής, ὁ φιλόσοφος, ὁ ἐραστής, μὲ τὴν εὐαίσθητή τους καρδιά, πικραίνονται πού ὅλα κατανοῦν στὸ παμφάγο καὶ μαῦρο μηδὲν καὶ γιὰ τοῦτο, πλησιάζοντας ὅλο καὶ περισσότερο νὰ βυθιστοῦν καὶ αὐτοὶ μὲ τὸ θάνατο στὸ μηδὲν, προσπαθοῦν σήμερα νὰ βυθισμένοι μὲ τὴν παρηγοριὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ποίησης καὶ τοῦ ἔρωτα μέσ' στὸ φέγγος πού τοῦς χαρίζει ἡ ζωὴ τους ἢ περασμένη, πού ναιὴ φεγ

γερή, γιατί είναι πιο μακρυσμένη από το μηδέν παρ' όσο είναι ή σημερινή τους ζωή. Κ' ή δεύτερη αυτή έννοια είναι και σάν ένα σημάδι τής έσωτερικής οδισιαστικής έννοιας που συνεδένει σάν άδρατα τους στίχους αυτούς, όπως είπαμε παραπάνω, γιατί σημαίνει κι αυτή την ίδια άληθινά όατη ψυχολογική έννοια που σημαίνει ή ό τελευταίος στίχος. (βλ. παραπάνω). Κ' ή ψυχολογική αυτή έννοια είναι, πως τέτια μιá ώρα του δειλινοú θυμούμαστε με μελαγχολία τά περασμένα, τά μακρυσμένα, τούς άπόντες μας, τούς χωρισμένους μας κ. λ. π.

Γιά τούτο μεταφράζοντας τούς δυό αυτούς στίχους χροιάζεται ή μεγαλύτερη προσοχή, ή μεγαλύτερη ευσυνειδησία, ώστε, όσο μπορεί να γίνει, να μήν πειράξει κανείς τó νόημα τού πρωτότυπου, για να παρουσιαστούν και μέσ' στη μετάφραση άκέρια και τó ρηχότερο και τó βαθύτερο νόημα και τó μαγικό δέσιμο * τών στίχων. Μάδ κ. Σημηριώτης χαιρείται μόνο να μεταφράζει κ' έτσι δίνοντας μιá μακρυνότατη κι όλότελα ξέφυξη ιδέα μόνο τής δεύτερης σημασίας τού δίτιχου μās φιλοδορεί τούτο διά.

Καρδούλ άγάλης που μισεί, στόν τάφο να ύπνογειρήν

Ή μόνο από τó παρελθόν, συντρίμμα φωτισμένο!

Πολύ παράξενη μεταφραστική εργασία, μα την άλήθεια! Και μάλιστα στο μισεί βάζει κ' ένα κόμμα. Δέν ξέρω γιατί τó βάζει τó κόμμα αυτό: ύποθέτω να 'ναι τυπογραφικό λάθος: είδεμ ή κάμποσα θά 'χαμε να πούμε παίρονοντας άφορη ή απ' αυτού. Ήρθαμε τέλος και στόν τελευταίο στίχο που παραπάνω εξηγήσαμε τή μεγάλη του σημασία.

Τό *ostensoir* στους καθολικούς είναι ένα όραίο έργο χρυσοχόικης, για να βάζουν μέσα τις ίεροές όστιες, σάν που λέμε μεις τόν εύλογημένο όρτο «τής προθέσεως» τής άγ. κοινωνίας. Σωστό κομψούργημα είναι τó ίερο αυτό σκεύος, κατασκευασμένο σχεδόν πάντα από μάλαμα ή τουλάχιστο από άσημι και παρασταίνοντας ένα είδος ήλιο μ' άχτίνες πάνω σέ σταυρό. Για τούτο ό *Baudelaire*, χωρίς να δώσει κανένα επίθετο στο *ostensoir* τó παραθέτει έτσι απλά, άφου μέσα του περιλαμβάνεται ή έννοια και τού χρυσοú και τών άχτινων. Ήμεις έχουμε τó *αρτοφόρι*, που δέν είναι πάντα από πολύτιμο μέταλλο και που μήτε παρασταίνει άχτίνες. Είναι λοιπόν ανάγκη να δώσουμε στο *αρτοφόρι* κ' ένα επίθετο, που να μās φέρονει κοντά στο πρωτότυπο κ' έτσι να πού με λ. χ. *χρυσό αρτοφόρι*. Μα ό κ. Σημηρ., άφισε που δέν προσέχει σέ τίπατα απ' όλα αυτά, μα άμελεί άκόμα και την πιο άπλη έννοια τού *ostensoir* κ' έτσι μās τó μεταφράζει *άγιαστήρι!!! Traduttori Traditori*. Περιττό να πούμε τίποτα για τ' απόδελιπάτου μεταφράσματα τού ίδιου βιβλίου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΙΛΑΝΘΕΙΔΗΣ

* Σημαντικό παρόμοιο μαγικό δέσιμο είναι και τó νόημα τού καημού τής καρδιάς που περιλαμβάνει τó *APPLIGE*, γιατί κατόπι άκολουθούν σύντομα δυό έννοιες που μπορούν να προσβάλλουν με καημό την καρδιά: τó πλατι και μαύρο μηδέν κι ό ήλιος που πνίγηκε μέσ' στο ίδιο του τó αίμα άφου τούτο έπηξε.

ΣΗΜ. Πολλοί μεταφράζοντας ποιήματα από ξένες γλώσσες προτιπούν να διατηρούν και τó μέτρο ή ακολουθήτε ό ποιητής τού πρωτότυπου. Πράμα όχι μόνο περιττό και άδύνατο, μα και φοβερά επιζήμιο στη μετάφραση. Έκείνο που δείχνει τó σεβασμό μαζικά τού πρωτότυπο είναι ή ήμα, παράδοξοτελο-σύμφωνο με την ψυχολογία τού νεώτερου πολιτισμού άνθρώπου, όπως τόσο όραία τó προπαθεί ό Γκαίτε σ' ένα γάρτισμένο του διάλογο συναμταξή Φάουστ και όραία Άλένη. Και μās είναι πολύ άρκετό να διατηρησθε μόνο τή ήμα, κατά τή σειρά που ακολουθεί τó πρωτότυπο, γιατί κι αυτή ή δουλειά παρουσιάζει πολλές φορές τις φοβερότερες δυσκολίες. Μα ύστερ' από τήν τόση ποικιλία, που πήραν τά διάφορα ποιητικά μέτρα στις διάφορες γλώσσες, και μάλιστα ύστερ' από τήν άτέλειωτη διαφορά που παρουσιάζουν οι συλλαβές τής Έλληνικής ως προς τις συλλαβές όλων τών άλλων γλωσσών, ούτε από τó νου μας μπορεί να περνά καν να φυλάγουμε τó ίδιο μέτρο με τó πρωτότυπο. Φυσικά αυτό πρό πάντων με τόν έντ. καούλλαβο τού άνανη και με τó δωδεκασύλλαβο τών Γάλλων άποθείτηκε άδύνατο: μα και καταστρέφει τή μετάφραση. Θυμάμαι έγω άνάγκη να έπαναλάβω. Και γνωρίζουν οι άναγνώστες τού *KINGSLEY* ή φοβερή διαφορά που βρίσκει ό συγγραφέας αυτός (στο έργο του *HYPATIA*) συναμταξή στην Έλληνική και στην έγγλέζικη γλώσσα, όταν κάπως εισώνικα για μετάφραση τού δημοικού δέρον βούς με γάλοι ο (μα κ' ή ν ο ελληνική έκφραση δ' όμα με γάλο υ βωδιου δέ διαφέρει καθόλου σχεδόν από τήν δημοική ως για τó μέτρος) παραθέτει τó έγγλέζικο *GREAT OX'S HIDE*. Άς σημειωθεί καλά πως ή διαφορά αυτή ύπάρχει σ' όλες τις γλώσσες από μιá σ' άλλη. Ίνωστό πως ή μετάφραση ή Γαλλική τής *EVANGELINE* τού *LONGFELLOW* άναγκάζεται να κόβει εισέ δυό στίχους γαλλικούς τ ό ν κ ά θ ε αντίστοιχο έγγλέζικο στίχο κλπ. κλπ. Έκείνο που θά μās κάνει ν' αποδώσουμε όπως πρέπει τó πρωτότυπό μας είναι πρώτα πρώτα ό σεβασμός, όπως που μπορεί να γίνει, στο τι λέγει σωστά σωστά ό ποιητής του και δεύτερο ή έγκάρδια προπάθεια να ένθουσιασούμε κ' ήμεις από τούς ίδιους ένθουσιασμούς όπως κι ό ποιητής, όταν έγραψε τó που μεταφράζουμε ποιήμα του.

Γ. ρ.

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Άγαπητοί "Νέοι Ρυθμοί,,

Η Άθήνα φιλοξένησε για ένα μικρό διάστημα έναν από τούς ξεχωριστούς Έλληνες πεζογράφους, τó Νίκο Νικολαΐδη από τήν Κύπρο. Πρόκειται να ξανάθει τόν Άπρίλη. Τά χοντρά του χείλη, ή λευκή γραβάτα του, τó στραβά του πόδια ζυτεπούνται αν καθημερινά στόν Κήπο τού Κλαυθμύνα.

Ήρθε να φροντίσει για τήν έκδοση τών έργων του "Τό βιβλίο τού Μοναχοú,, και "Διηγήματα,, τρίτη σειρά. Θα τó εκδόσει με δικά του έξοδα.

Άκόμα έδωσε τó έργο του "Τό γαλάζιο λουλούδι,, στο Θίαιο τής Κοτοπούλη που ξεεφράσθη ένθουσιαστικά για αυτό και που θ' άνεβαστεί κατά τήν Άνοιξη.

Άπό τήν Κύπρο μεταφέρθηκε και βγαίνει στην Άθήνα ή βδομαδιατική πολιτική και φιλολογική εφημερίδα "Σάλπιγξ,, τού κ. Χουρμούζιου. Άπό τή φιλολογική συνεργασία τών πέντε πρώτων φύλλων θά ξεχωρίσω μερικά που αξίζουμε ν' αναφερούμε: τó πεζογράφημα τού Ν. Νικολαΐδη "Η άλλαγή,, ένα όρθρο τού *Augustin Nabau*

για τὸν ἀγνοημένο ἐπαναστάτη ποιητὴ — τὸ μεγαλύτερο τῆς Βέλγικης Νεολαίας — τὸ Φρανσίς Ἀντρέ, τὸ διήγημα τοῦ κ. Μ. Χουρομζίου «Μιὰ οἰκογένεια», λεπτότατα πεζὰ τοῦ Γίμου Ἀναρχοῦ, τὰ σοβαρὰ χρονογραφίματα γραμμένα ἀπ' τὸ Μελεῖ Νικολαΐδη, ποιήματα τοῦ Π. Κριναῖου — Μιχαηλῖδη καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀπ' τὰ Νεοελληνικὰ ἔργα τοῦ Θεάτρου τῆς φειτινῆς σαῖζόν θὰ ξεχωρίσαμε τὸ δράμα «Ὁ Μαικήνας» τοῦ Θ. Συνοδινοῦ καὶ τὸ «Μοντέρνο σπίτι» τοῦ Τ. Μωραΐτινη. Πολλὰ εἶναι τὰ ἀποτυχόντα ἢ καὶ τὰ ἄπλως συνηθισμένα. Μὰ τὸ ρεῖο ἀποτυχίας κατέχει μέχρι σήμερα ὁ κ. Μπασιζῆς μὲ τὸ «Ἡ Α. Μ. τὸ Τάλεντο».

Ἀπὸ τὸ Θίασο Κοτοπούλη, στὸν ὁποῖο προσελήφθη μὲ δίχρονο συμβόλαιον καὶ ὁ Αἰμίλιος Βεάκης, ἀγγέλλονται πολλὰ ἔργα Ἑλληνικὰ, μεταξύ αὐτῶν τοῦ Θ. Ν. Συνοδινοῦ, Στεφάνου Δάφνη καὶ Π. Χόρν.

Ἀπὸ τοὺς φιλολογικὰς Διαγωνισμοὺς ἔμειναν πάλι μόνον τοῦ Ζηκῆκη: Μ. Φιστορημάτων καὶ Διηγημάτων.

Κίνητη Νέων δὲν ὑπάσχει. Ὅσο γιὰ τῶν Παλιῶν: συνηθισμένῃ

Σεπτέμβρης 1928

Μην. Τ. Ρωσῆς

Σημ. «Νέων Ρυθμῶν». Ἐκτὸς ἀπ' τὸν διαγωνισμὸ τοῦ Ζηκῆκη τελευταία τὸ θεατρικὸ περιοδικὸν «Παρασκήνιον» προκήρυξε δραματικὸν διαγωνισμὸν. Κριτῆς ἦσαν οἱ Π. Παγκόπουλος, Ναυπλιώτης καὶ ὁ Διευθυντῆς καὶ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ Ν. Παρασκευῆς. Βραβύφρων τὸν «Προφήτη» τοῦ Ἀρχύση Δίβη κ' ἐπαίνεσαν τοὺς «Πονημένους» τοῦ Ν. Τουτουνηζῆκη κ' ἕνα ἄλλο τοῦ Γεράσιμου Ἀμπάτη.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ ἴσως εἶναι ἓνα ἀπ' τὰ πικρὰ σοφιστὰ Ἑλλαδικὰ περιοδικὰ ποὺ βγαίνουν στὸν τόπον μας καὶ ἀπὸ ἔποση κλλιτεχνικῆς ἐμφάνισης καὶ ἀπὸ ἔποση περιεχομένου. Θὰ θέλαμε νὰ γράψουμε πολλὰ σχετικά μὲ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ, μὰ περιοριζόμεθα γιὰ τὴ σιγῆ σ' αὐτὸ, μὲ τὴν ὑπεδοκίμη πὸς τὸ ἄλλο μὲς πύλλο θὰ μιλήσουμε πλεονέτερον. Ὡς τώρα λάβαμε τρεῖς τεύχη. Ἐπὶ τὸ τεύχος τοῦ Νοέμβρη (Δ') ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ πολλὴ σένητοιμα δημοσιεύοντες ἀνεκδοτὰ ἔργα τοῦ Κωνσταντίνου Ουκοτόκη μὲ φωτογραφίες, ἀπ' ἔγραφα κ' τ. λ. Ἐδ' συστήνουμε σ' ὅλους τοὺς φίλους τῶν γραμμάτων ποὺ δυνάμ' γιὰ κάτι νοβηρό.

Ἡ ΑΝΑΓΡΕΦΝΗΣΗ, τοῦ κ. Δ. Πληροῦ ποὺ ἐνδίδει ὁ ἐπιθετικὸς εἰς «Ἀθήναι» τοῦ κ. Α. Γ. Πάλλη καὶ Σι (Ἐξοπισθον Β, Ἀθήναι) εἶναι τὸ μοναδικὸ ἐπὶ εἶδος τοῦ περιοδικοῦ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ συναντᾷ κυραὶς εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ περιοδικοῦ τύπου, Ἐξ ἄλλου καὶ τὸ ὄργανο τοῦ διευθυντῆ τοῦ κ. Δ. Πληροῦ φτάνει γὰρ νὰ μᾶς πείσει γιὰ τὴν ἀξίαν του. Πραγματεῖται φιλοσοφία, Ἐπιστήμη, Τέχνη καὶ Παιδεία. Καὶ ὅλ' αὐτὰ μὲ τὴ δημοτικὴν μᾶς γλῶσσαν — ποὺ καὶ αὐτὴ εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς σκοποὺς του — γὰρ νὰ δειξοῖς στοὺς ἀμύνητους τῆς καθ' ἑαυτοῦσας πὸς ἡ ζωτικὴν μᾶς γλῶσσαν, ἢ γλῶσσαν, τοῦ λαοῦ μὴδεὶ πολλὴ κιλὰ γὰρ ἐκφράσει καὶ θεθεμα ἐπιστημονικῶν, κλλιτεχνικῶν κ. τ. λ. Ἐδ' συστήνουμε σ' ὅλους ποὺ δυνάμ' γιὰ ἀληθινὴν μέγρωσιν.